

Bog anmeldelser

Anmeldere i dette nummer: Lektor, cand. merc. *Ottomar Loff*, assistent, cand. oecon. *Erik Johnsen* og lektor, cand. polit. *Bjarke Fog*.

Frivillige kæder i fødevarebranchen i U.S.A. Beretning fra en studierejse i U.S.A. i juni-juli 1954. Udgivet ved Udenrigsministeriets foranstaltning. København 1956. 60 sider. Kr. 5,50.

De frivillige kæder har efterhånden været behandlet i flere af rapporterne fra Marshallplan-studierejserne. Men hvad, en god ting må gerne siges flere gange, tænker man og går i lag med den foreliggende beretning. Dog, det må man lade denne delegation, at den har ikke så lidt at fortælle ud over, hvad tidligere rapporter har meddelt. Når dertil føjes, at forfatterne stiller tingene klart op og forstår at udtrykke sig i korthed, indser man, at rapporten betegner en nyttig tilvækst i dansk litteratur om frivillige kæder.

Beretningen bringer – efter visse orienterende oplysninger om fænomenet frivillige kæder og deres fremkomst i U.S.A. – en fortrinlig beskrivelse af kædernes arbejdsmetoder og deres lager- og ekspeditionsorganisation; det sidste med et ret kraftigt islæt af rent tekniske forhold. Videre følger nogle oplysninger om amerikanske frivillige kæders omkostningsforhold, og der slutes af med en vurdering af de frivillige kæders muligheder i Danmark. – Beretningen påpeger, hvordan den selvstændige detail- og engros-handel i amerikansk fødevareredistribution har formået at byde de store filialforretninger trods og standse deres fremmarch. Det, siger rapporten, er „alene gjort gennem samarbejde, og uden at nogle af parterne har mistet det sunde i en selvstændighed eller mistet humøret eller evnen til at tjene penge.“

Ottomar Loff.

Lawrence I. Vance and John Neter, Statistical Sampling for Auditors and Accountants. John Wiley & Sons, Inc., 1956. 310 sider, \$ 9,00.

Stikprøvetekniken er gammel inden for revisionsvæsen og den del af regnskabsvæsenet, der beskæftiger sig med vurderingsspørgsmål. Det er derfor helt oplagt at kombinere den statistiske stikprøveteorien med praktisk revisions- og regnskabsvæsen. Dette er formålet med nærværende bog.

Problemstillingen i denne kombination er at regnskabsmanden forsøger at formulere kvantitative mål for det forfatterne kalder revisionens kvalitet, hvorpå man ved hjælp af den almindelige samplingsteori afgør, om denne revisionsstikprøve kan accepteres eller ikke.

Bogen starter ved begyndelsen, d.v.s. med et 16 sider langt kapitel om samplingens grundbegreber, det er meningen at den skal kunne studeres af alle interesserede, selv om disse møder uden skoling i teoretisk statistik. Det kan dog straks slås fast, at den, der aldrig har beskæftiget sig med statistik, vil have meget vanskeligt ved at få noget ud af bogen, hvorimod folk med en ballast som f. eks. handelshøjskolernes statistikundervisning vil kunne læse den med udbytte.

Andel del er helliget den statistiske beslutningsteknik og tredje del den statistiske beregningsteknik (estimation) medens den sidste del, der er meget kortfattet beskæftiger sig med den rent praktiske organisering af den teoretiske statistiks anvendelse i revisionsvirksomhed.

I anden del lægges først regnskabsmandens problem op: at finde frem til en stikprøveplan, der giver en forlangt sik-

Bog anmeldelser

Anmeldere i dette nummer: Lektor, cand. merc. *Ottomar Loff*, assistent, cand. oecon. *Erik Johnsen* og lektor, cand. polit. *Bjarke Fog*.

Frivillige kæder i fødevarebranchen i U.S.A. Beretning fra en studierejse i U.S.A. i juni-juli 1954. Udgivet ved Udenrigsministeriets foranstaltning. København 1956. 60 sider. Kr. 5,50.

De frivillige kæder har efterhånden været behandlet i flere af rapporterne fra Marshallplan-studierejserne. Men hvad, en god ting må gerne siges flere gange, tænker man og går i lag med den foreliggende beretning. Dog, det må man lade denne delegation, at den har ikke så lidt at fortælle ud over, hvad tidligere rapporter har meddelt. Når dertil føjes, at forfatterne stiller tingene klart op og forstår at udtrykke sig i korthed, indser man, at rapporten betegner en nyttig tilvækst i dansk litteratur om frivillige kæder.

Beretningen bringer – efter visse orienterende oplysninger om fænomenet frivillige kæder og deres fremkomst i U.S.A. – en fortrinlig beskrivelse af kædernes arbejdsmetoder og deres lager- og ekspeditionsorganisation; det sidste med et ret kraftigt islæt af rent tekniske forhold. Videre følger nogle oplysninger om amerikanske frivillige kæders omkostningsforhold, og der slutes af med en vurdering af de frivillige kæders muligheder i Danmark. – Beretningen påpeger, hvordan den selvstændige detail- og engros-handel i amerikansk fødevareredistribution har formået at byde de store filialforretninger trods og standse deres fremmarch. Det, siger rapporten, er „alene gjort gennem samarbejde, og uden at nogle af parterne har mistet det sunde i en selvstændighed eller mistet humøret eller evnen til at tjene penge.“

Ottomar Loff.

Lawrence I. Vance and John Neter, Statistical Sampling for Auditors and Accountants. John Wiley & Sons, Inc., 1956. 310 sider, \$ 9,00.

Stikprøvetekniken er gammel inden for revisionsvæsen og den del af regnskabsvæsenet, der beskæftiger sig med vurderingsspørgsmål. Det er derfor helt oplagt at kombinere den statistiske stikprøveteorien med praktisk revisions- og regnskabsvæsen. Dette er formålet med nærværende bog.

Problemstillingen i denne kombination er at regnskabsmanden forsøger at formulere kvantitative mål for det forfatterne kalder revisionens kvalitet, hvorpå man ved hjælp af den almindelige samplingsteori afgør, om denne revisionsstikprøve kan accepteres eller ikke.

Bogen starter ved begyndelsen, d.v.s. med et 16 sider langt kapitel om samplingens grundbegreber, det er meningen at den skal kunne studeres af alle interesserede, selv om disse møder uden skoling i teoretisk statistik. Det kan dog straks slås fast, at den, der aldrig har beskæftiget sig med statistik, vil have meget vanskeligt ved at få noget ud af bogen, hvorimod folk med en ballast som f. eks. handelshøjskolernes statistikundervisning vil kunne læse den med udbytte.

Andel del er helliget den statistiske beslutningsteknik og tredje del den statistiske beregningsteknik (estimation) medens den sidste del, der er meget kortfattet beskæftiger sig med den rent praktiske organisering af den teoretiske statistiks anvendelse i revisionsvirksomhed.

I anden del lægges først regnskabsmandens problem op: at finde frem til en stikprøveplan, der giver en forlangt sik-

kerhed under nærmere specificerede omstændigheder. Dernæst diskuteres hvilke sampling-planer, der kan være relevante i forskellige tilfælde, hvorefter man når til det vigtigste: at vælge en sample plan ud. Der behandles tre forskellige planer, der kan være tale om at bruge, hvis man vil måle revisionens kvalitet ved antal procent forkerte iagttagelser (= bilag) eller ved et gennemsnitligt antal fejl pr. bilag. De tre planer hedder henholdsvis „The Department of Defence Sampling Tables“, „The Dodge-Roming Sampling Tables“ og „The Columbia University Statistical Research Group Tables“. Der er flere eksempler på disse tabellers anvendelse.

Det er lettest, hvis man kan bruge en allerede udarbejdet plan, men kan man ikke det, kan man selv konstruere een, og hvordan det kan foregå handler et ret indviklet kapitel.

I det følgende kapitel 7 diskuteres forskellige problemer der opstår ved selve anvendelsen af sample-tabeller. Forfatterne når til den konklusion, at revisoren må „re-eksaminere og re-formulere formålet med en revision og gøre dette for hvert enkelt trin, nøje undersøge den information, han behøver for at træffe en afgørelse og endelig tage den risiko op til overvejelse, som afgørelsen indebærer“.

Det er ganske tydeligt, at forfatterne på dette punkt har gjort fremstillingen lidt mere indviklet end nødvendigt er og de benytter da også lejligheden til at fremkomme med den bemærkning, at afgørelser, der er truffet på grundlag af stikprøver nok løser væsentlige problemer for revisoren, men dog ikke nær alle, herunder navnlig ikke dem, der består i afvejning af relevante kriterier for det samples sammensætning, som man træffer dispositioner på grundlag af.

Et nyttigt kapitel er nr. 8, som behandler spørgsmålet om på en forholdsvis let måde, at kontrollere alt det almindelige kontorarbejde.

Tredje del behandler statistisk usikkerhed, og efter et par kapitler om den almindelige teori, når man frem til at diskutere omkostningerne ved forskellige samplemetoder, altså hvor stor sikkerhed man kan få for de penge, der foreligger, subs. hvor meget man må betale for en given sikkerhed. Dette er naturligvis overordentligt vigtigt, men sikkert endnu for spidsfindigt for den mand, der i praksis skal lave et sådant skøn hurtigt. Bogen afsluttes med et par detailproblemer, samt afsnittet om den praktiske organisation af sample-tekniken.

Der er et tabelbilag og et index.

Alt i alt må man sige, at bogen ikke vil virke afskrækkende på den interesse-rede, på den anden side behandler den et område, der er i støbeskeen, og er derfor sine steder unødigt uklar i fremstillingen. Men det er et område som såvel den praktiske som den teoretiske regnskabsmand må belave sig på før eller siden at skulle i gang med. Og antagelig mere før end siden.

Erik Johnsen.

J. K. Lasser, Standard Handbook for Accountants, McGraw-Hill, 1956, \$ 15,00.

Bogen er på 1400 sider, opdelt i 68 afsnit hver skrevet af en specialist i det pågældende emne. Lassers fortjeneste er navnlig, at han (eller rettere hans Tax Institute) har forestået redaktionen af bogen, men han har også bidraget som forfatter til flere afsnit.

Dette er en håndbog i regnskabsvæsen som det tager sig ud for den amerikanske revisor. Denne specielle synsvinkel begrænser anvendeligheden noget for danske forhold, idet flere afsnit ganske simpelt er irrelevante, men alligevel forbliver de relevante oplysninger i overtal også for hjemlige regnskabsfolk.

Som håndbog er bogen behæftet med denne publikationsforms fordele og ulem-